

Remissyttrande över förslag i promemorian "Utökad registerkontroll i utbildningsväsendet och en ny grund för avskiljande av studenter"

I departementspromemorian "Utökad registerkontroll i utbildningsväsendet och en ny grund för avskiljande av studenter" lämnas ett antal förslag i syfte att öka skyddet för barn och unga. AcadeMedia har beretts tillfälle att lämna synpunkter på förslagen och får med anledning härav inkomma med följande yttrande

- AcadeMedia *tillstyrker* förslaget att utöka registerkontroll med ytterligare brott vid anställning av personal inom skolväsendet samt att registerutdraget vid anställning även ska omfatta brott från misstankeregistret där åtal har väckts.
- AcadeMedia *tillstyrker* förslaget att registerkontrollen ska omfatta den kommunala vuxenutbildningen, men *avstyrker* en begränsning av vilka brott som ska omfattas. AcadeMedia anser att registerkontrollen för anställning ska vara densamma som för övriga skolformer inom skolväsendet.
- AcadeMedia *tillstyrker* förslaget att arbetsgivaren ska ha möjlighet, men inte skyldighet, att begära utdrag ur belastningsregistret för redan anställda. AcadeMedia instämmer i bedömningen att frågan bör utredas vidare innan det fullt ut går att ta ställning till utformningen av förslaget.
- Academediia *tillstyrker* förslaget om kontroll mot belastningsregistret inför antagning till vissa högskoleutbildningar, men anser att kontrollen bör vidgas till att även omfatta vissa utbildningsområden inom yrkeshögskolan där motsvarande skydds- och säkerhetsintressen är aktuella.
- AcadeMedia *tillstyrker* förslaget om en ny grund för avskiljande av studenter i högskola och yrkeshögskola, men ser en risk för olikvärdighet inom området yrkeshögskola.
- AcadeMedia *tillstyrker* förslaget att fler brott ska omfattas av domstolarnas skyldighet att underrätta Skolinspektionen om domar i vissa brottmål.

Nedan följer synpunkter på några specifika delar av förslagen. Synpunkterna följer huvudsakligen den ordning som presenteras i promemorian.

9. Registerkontroll inom den kommunala vuxenutbildningen

Academedias välkomnar att den kommunala vuxenutbildningen (komvux) ska omfattas av krav på registerkontroll inför anställning. Däremot finns det inte någon anledning att begränsa vilka brott som omfattas för komvux jämfört med övriga skolväsendet. Registerkontrollen bör vara densamma för hela skolväsendet eftersom de brott som omfattas av kontrollen inte primärt är åldersrelaterade. Komvuxelever befinner sig ofta i en tydlig beroendeställning gentemot sina lärare – inte olik den som gäller för elever i gymnasieskolan. Komvuxelevers beroendeställning förstärks dessutom ytterligare eftersom elevens försörjning ofta är direkt kopplad till studiemedel. AcadeMedia vill understryka vikten av att signalera att komvux är en fullvärdig del av skolväsendet och att regleringen så långt det är möjligt bör spegla likvärdighet mellan de olika skolformerna.

10. Registerkontroll under pågående anställning

AcadeMedia ser positivt på att införa en möjlighet att begära utdrag ur belastningsregistret för redan anställda. Det är samtidigt viktigt att framhålla behovet av ett tydligt stödmaterial och vägledning för hur återkommande registerkontroller av redan anställda ska genomföras i praktiken. Det gäller bland annat hur personalgrupper kan definieras, hur hanteringen ska dokumenteras samt hur arbetsgivaren bör agera vid förekomst i belastningsregistret. Ett tydligt stödmaterial är viktigt för att säkerställa en rättssäker, enhetlig och proportionerlig tillämpning.

12. Kontroll i belastningsregistret inför antagning till högskoleutbildning

När det gäller förslagen som rör kontroll ur belastningsregistret inför antagning till vissa högskoleutbildningar saknas ett resonemang kring varför de föreslagna kontrollmöjligheterna inte även ska omfatta vissa utbildningsområden inom yrkeshögskolan. Det är i dagsläget oklart om denna fråga kommer att hanteras i samband med den gemensamma antagningsprocess som diskuteras. Kontroll i belastningsregistret kan vara relevant för yrkeshögskoleutbildningar – på samma grunder som för vissa högskoleutbildningar. Syftet med registerkontrollen är att säkerställa att den som antas också har reella möjligheter att fullfölja utbildningen och gå vidare till relevant anställning. Det skapar därför en obalans att vissa högskoleutbildningar omfattas av kontroll, medan utbildningar inom samma områden med liknande praktik- och yrkeskrav inom yrkeshögskolan lämnas utanför. I promemorian motiveras kontroller i belastningsregistret med att utsatta grupper ska skyddas genom att endast lämpliga kandidater ska antas till utbildningar inom skola och vård. Samma argument är tillämpliga för flera YH-utbildningar.

Yrkeshögskolans LIA-perioder innebär ofta direktkontakt med barn, äldre eller andra skyddsvärda grupper. I praktiken måste studerande redan idag visa upp utdrag ur belastningsregistret för att kunna genomföra sin praktik. Utbildningsområden som t.ex. hälso- och sjukvård; socialt arbete; pedagogik och undervisning; säkerhetstjänster; teknik och tillverkning samt Data/IT innebär arbete i samhällsviktig verksamhet där säkerhetsprövning är aktuell i samband med LIA. Utbildningar inom exempelvis el och energi samt IT-säkerhet där de studerande behöver lämna in registerutdrag inför LIA har ökat under de senaste åren och det är därför rimligt att dessa utbildningar ges möjlighet till kontroll redan vid antagning.

För AcadeMedias räkning,

Jonas Nordström

Chefsjurist

AcadeMedia AB (publ)

